

բուն մէջ կ'ընեն երեքական օր: Անմաւար ժողովուրդը Շուշիէն եւ շրջակայներէն խումբ խումբ եկեղեցիները կ'ընեն սուրբ մատուցն համբուրելու: Նոյն բարեպաշտական բաշխանքը կ'ունենան նաեւ օտարազգի քրիստոնէից վրայ յորոց շատ մարդիկ սուրբ Հայրապետին մատուցն համբուրելու կերբան:

Սրբազան առաջնորդը Ամարասու վանքին եւ եկեղեցւոյն շինութիւնն առ այժմ դադրեցուցեր է, սպասելով սուրբ Էջմիածնի Սինդղին ընելիք տնօրէնութեանը այս նոր գտնուած գերեզմանին եւ մատուցին վրայօք:

ՀԱՅԿԱԶՆԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ .

Ապրիլի բերին մէջ հրատարակեցինք մեր այն աշակերտաց անուններն, որ յառաջնումն եռամսի կարեւոր եղած 12 Բարի վկայութեանց արժանի ըլլալով՝ Մրցանակ ընդունել էին:

Երկրորդ եռամսին այս վարձարութեան արժանացան

Պ. ԹԱԴԷՈՍ ՊԷԿԵԱՆ	19	վկայութեան բարիք:
ԿԱՐԱՊԵՏ ՇԱՀԱՍԶԵԱՆ	15	»
ԷՄԻԼ ՌԷՆՈՅ	15	»
ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԳԵՄԻԱՇԵԱՆ	12	»
ՍԵՐՈՎԷԷ ՕՏԱՊԱՇԵԱՆ	12	»

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԻՆՉ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՅԱՐԳԷ ԳԻՏՆԱԼԸ.

ԳԵՂԵՑԻԿ ՕՐԻՆԱԿ

Թէ եւ ընդհանրապէս ծանօթ է ազգիս՝ մեր Հնդկաստանայ եղբարց ինչ աստիճանի լուսաւորութիւն ու ազգասեր սիրտ ունենալը, բայց եւ հետազայ նամակը պիտի ցուցնեն թէ իրենց ազգասիրութիւնը սրբապի աչ հետառնէ է: Ուզելով որ իշենց տղան ազգասեր ոգին անշեջ մնայ յորդոց որդի, ու Հայաստանի ծոցէն այնչափ հեռի մնալովսին աչ՝ միշտ անկորուստ պահեն զսերն որ առ նա, լուսաւրեցեան թէ իրենց որդիք միշտ չոր ազգային դաստիարակութիւն չստանան՝ անկարելի է որ ճշմարիտ եւ հաստատուն Ազգասերներ լինին, ուստի Պարսկաստան իձեռն Մեծարգոյ Տ. Գրիգորի Նաճապետեան՝ իրենց պարագլխոյն՝ կառաջարկին որ իրենց տղոցը դաստիարակութեան ծախսոցը նամար Փարսի դրամազուտի մը կազմեն, որուն տարեկան 2,000 ֆրանք եկամտովը՝ իրենց գաւառները կարող ըլլան Հայկազեան վարժարանիս մէջ յորդոց որդի դաստիարակուիլ ու լուսաւորիլ:

Ո՛րչափ փառաքելի էր մեզ որ բոլոր ազգայինք, կամ զոնէ կարող ազգայինք լաւ մը խորհրդածէին այս ծանր նիւթիս ու գեղեցիկ օրինակիս վրայ, երբ կուզեն իրենք աչ իրենց սիրելի յաջորդներուն անկորուստ բախտ մը բողոյ՝ ԶԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ:

— Գնեմք նոս նամակը:

Փրախա 20 մայիս 1858.

« Գերապաշխ Սրբութեան Ազգասեր Հօրն

ԱՄԲՐՈՍԵԱՆ Վ. ԳԱԶԱՅԵԱՆ

Օրհնածիր Աբոյ Ազգասեր Հօրդ նուիրի համբոյժ որդիական.

« ԻՉԷրորդ անցեալամսոյ ստացեալ զշնորհալի նամակ Սրբազան Հօրդ որ իՉ0 փետրուար բուով, իմիս

Յայտնի կերեւի որ ժամանակաւ Աղուանից Վազական բազաւորն Ամարասու վանքը ինիմանց նորոգելու ժամանակը սուրբ Գրիգորիս Նայրապետին մարմինը խորանին առջևի բեմին տակի գերեզմանէն հանելու ու միւս գերեզմանը շինել տալով հոն պահելու, որպէս զի բշխմանց պղծութիւններուն եւ աւարատութեանց զօ՛ն չըլլայ. ինչպէս որ Քաթարաց Լանկրամուր խանը Հայաստանն ոտնակոխ ըրած ու զարկած ժամանակը այս վանքն աչ քանդելով՝ վերոյիշեալ բեմին առջևի գերեզմանը բացելու դատարկ գտել էր:

(ՄԱՍԵՍ.)

COLLÈGE NATIONAL ARMÉNIEN.

Dans notre numéro d'avril nous avons donné les noms de ceux de nos élèves qui ont mérité, pendant le premier trimestre, les 12 témoignages de satisfaction voulus pour obtenir un prix.

Pour le deuxième trimestre cette récompense a été accordée à

MM. THATÉOS BÉGUIAN,	19	témoingages.
GARABED CHAHBAZIAN,	15	»
ÉMILE REYNAUD,	13	»
ARISDAGUËS KEMKHADJIAN,	12	»
SÉROPÉ ODABACHIAN,	12	»

առի եւ իվերայ հասի պատուական ողջանճնութեան պատուոյ արժան Հարցդ եւ յոյժ ուրախացար, եւ աղաչեմք առ Ամենակարողն զի երկար ամօք եւ աջողութեամբ պահեսցէ զՍրբազնութիւն ձեր իպարժանս ազգիս մերում.....:

« Ուրախութեամբ սրտի իմիս առար թէ իպատուական լրաբոլորոյ եւ թէ իվեր յիշած շնորհոյ՝ զանցս եւ զցանկալի յաջողումն ճանապարհորդութեան գերապատիւ Գաբրիել Վ. Այվազովսի իՂ. իմ եւ յոսամբ զի Բարձրեալն Աստուած ունի պսակել զամենայն վաստակաւորանս նորա եւ ձեր ամենեցուն աջողութեամբ՝ իմիսիրարութիւն եւ իյոգուտ ազգիս, որոյ յառաջալիմութեան գովելի անճնանութիւն գտար իմեջ ազգաց եւ անմոռանց է մնալոց յազգաց յազգս յիշատակ ձեր ...:

« Յոյժ ցանկալի ինն է եւ ոմանց բարեկամաց իմոց, աղաւովել վասն դեռահասակ մանկանց մերոց զպատուական դաստիարակութիւն Ազգային եւ բազմալեզու Վարժարանիդ ձերում ընդդէմ ամենայն աշխարհային վտանգաց փորձութեանց եւ անաջողութեանց որ մարք է մեզ պատանիլ, որպէս եւ ամենայն մարդ ենթակայ է: Ուստի խորհիմք հասուցանել ընդ ամս ամս գումարս ինչ արծարոյ՝ զոր կացութիւն մեր խոստանայ՝ իձեռն Սրբազնութեան ձերոյ կամ կառավարչացն Վարժարանիդ, խնդրելով լաւագոյնս եւ ապահովութեամբ շահացուցանել միւնչեւ իմասակ հասանել մանկանցն եւ իգալն դաստիարակիլ անոր: Երէ Տերն

կենդանի պահեստը՝ զմեզ՝ միտք ունիմք այսպես գումարս ինչ հասուցանել զայն, որոյ էկամուտն բաւական լիցի վասն մի կամ երկու մանկանց դաստիարակութեան ծախուց. գումարն այն մնայոց է ընդ իշխանութեամբ կառավարչացն՝ անդամնայի առ ժողովոյն մեր, որ լոկ կունենան իշխանութիւն դաստիարակութիւն առնոյ ի վարժարանիդ, եւ յետ իւրեանց ժառանգ իւրեանց ազգս ազգս, այլ ոչ երբեք կարացեն պահանջել եւ յետ ստանալ զգումարն կամ զէկամուտնորա: Իսկ երէ կեանք մեր չբաւականան կամ միջոցքոյ չտան զգումարդ յայն աստիճան հասուցանել որոյ լոկ էկամուտն բաւական առնու իծախս ուսման մի կամ երկու մանկանց՝ ուրեմն որքան որ ժամանակ առնու վասն ծախուց մանկանց մեր՝ այնքան միջոց դաստիարակեցին մանկուոր մեր մինչ յաւարտումն դրամագլխոյն: Այլ մեր մեծ յոյս ունիմք որ բարձրեալն

Աստուած տացէ զայն միջոց զի զմեր առաջին եւ զիսաւոր նպատակն ի գլուխ հանել կարացուք, որպէս միշտ է աշոդող ամենայն բարի առաջադրութեանց:

Աշոդակութիւն սորա շատ է, զորս Սրբազնութիւններ ունիք ի նրբին մտածելիք վասն յառաջադիմութեան սերնդոց մեր ճրքան օգտակար է լինելոց. վասն սերնդոց մերոց ասեմք՝ որ է մասն Ազգին զորոյ յառաջադիմութենէ տրնիք զցայգ եւ զցերեկ, եւ քէ վասն Ուսումնարանիդ իսկ որ ունելոց է միջոց եւ մանկունս միշտ վասն տարածանելոյ զյոյս զիտութեան իմեջ ազգիս »:

« Զխոնարհական ողջոյն մեր նուիրելով, մնամ Արժանապատիւ Հայր

Սրբութեանդ անկեանխոնարհ ծառայ

ԳՐԻԳՈՐ ՆԱԶԱԳԵՏԵԱՆ »

ՀԱՆԴԻՍՍԱՐԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՇԷՆ ԽԱՐԴԿԱՆ

ՖՈՒԱԴՍ ՓԱՇԱ.

Տաճկաստանի երեւելի քաղաքագետ անձանց մէկն է Ֆուատ Փաշա, ուստի եւ տասը տարի է ի վեր ամենադժուարին պաշտօններ յանձնուեցան իրեն Վեհափառ Սուլթանէն: Նախ իշխանութեանց մեջ նուիրակ կարգեցաւ, եւ իւր դատաստանին յանձնուած նիւթերը քաջ բնեցէ եւ խաղաղարար նոգովը շուտով ամեն դժուարութիւն ու հակառակութիւն վերջացուց: Յետոյ Ռուսաստան եւ շատ մը տաճկանպատակ յոյն դաւաճողներ յուղարկեցաւ. եւ ամեն տեղ զիտցաւ ամեն բան խաղաղութեամբ ու սիրով աւարտել: Մենջիքով իշխանին պաշտօնով Կոստանդնուպօլիս էկած ժամանակն ինքը ոստիկան էր արտաքին գործոց. եւ երբոր ոռոս ծովապետն չուզեց իրեն վոյսարէն այցելութեան երթալ, Ֆուատ Փաշա նրա ծառայեցաւ պաշտօնէն: Այնուհետեւ շատ անգամ ոստիկանութեան հասնելով՝ յամենայնի ցուցուց իւր վեհ բնաւորութեանը նետ ի յանձնանման իրաց աշխարհին ունեցած հանձարը: Իւր բազմաթիւ ծառայութիւններովը ստացած մեծ համարումն ու Վեհափառ Փաշայութիւնն ունեցած մասնաւոր վարկն է որ զինքը Փարիզու իշխանաժողովին լիազօր դեսպան ընտրել տուին. եւ իւր բարուց, սովո-

FUAD-PACHA.

Fuad-Pacha est un des hommes d'Etat les plus éminents de la Turquie. Depuis dix ans les missions les plus délicates lui ont été confiées par S. M. le Sultan. D'abord commissaire dans les Principautés; une étude approfondie des matières soumises à sa juridiction et ses idées conciliatrices eurent mis bientôt fin à des difficultés sérieuses. Envoyé ensuite en Russie et dans plusieurs des provinces grecques dépendant de la Turquie, il a toujours su concilier les intérêts les plus opposés. Ministre des affaires étrangères lors de la mission du prince Mentchikoff à Constantinople, il dut donner sa démission sur le refus de l'amiral russe de lui rendre sa visite. Rappelé plusieurs fois depuis au ministère, il n'a jamais cessé de donner les preuves de la plus grande élévation de caractère et d'une rare intelligence des affaires. La haute considération que lui ont valu ses nombreux services et l'estime toute particulière que lui témoigne S. M. le Sultan, expliquent le choix de Fuad-Pacha comme ambassadeur plénipotentiaire aux Conférences de Paris. Sa connaissance des mœurs, des usages et des principes